

ШЫН

ВКП(б) ТЫВА ОБКОМУНЫҢ КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕДИНИН БОЛГАШ АЖЫЛЧЫ ЧОННАРЫНЫҢ ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЬ СОВЕДИНИН ОРГАНЫ

1951 чылда үздүзүктөгүсү.

1951
ноябрь
15
ЧЕТБЕРГ
№ 225 (2399)
ӨРТӨЗ 20 КӨП.

БОХУНГУСОЛУНДА:

Тайбын дээш, найырал дээш!
(1 арын).
Суд соңгулдаларына белеткелдер
(1 арын).
А. Лепешкин. — Алдыңкылар сөзүн ээлээннер (1 арын).
Грузияда Самгорнуң суггарылга системинин үстүкү кол каналының ажытынганы (1 арын).

ПАРТЯЖИ-АМЫДЫРАЛ:
В. Тойлау-оол. — Агитас-массалыг ажылдын дуржулганын улам калбыртып чорудар (2 арын). М. Баууу. — Улегерлиг пропагандистер (2 арын).
Тайбынның болгаш демократиянын тирилгези дээш (2 арын).

КОНСУЛЬТАЦИЯ: И. Донцов — Совет суд (3 арын).
1951 чылдын ноябрь 6-да Москва Совединин байырлыг хуралында Л. П. Берияның илеткелни дагытка канчаар көрүп турары (3 арын). КНО-нуң Кол Ассамблеясының алдыга сессиясы (4 арын).
Кореяда болуушкуннар (4 арын).

Ажыл-агый планнарының күүселдези дээш партия организацияларының харысалгазы

Ленин-Сталинның партиянын сорук кирикти удурутулгазы-биле бистин Төрүн чуртувустун ажылчы чоннары болза, улус ажыл-агыйның бугу адырларынын күчүлүг чаа-чаа чедишкени дээш социалисттик чарыш-биле чангыс эптиг күзөл-сорукут ажылдап турарлар.

Бистин улус ажыл-агыйымыс-планын ажыл-агый. Бистин күрүне-вис бүдүрүлгенин база янзы-бүрү ажыл-агыйның планнарын доктадып, ол планнары күүселдиринге хергелээр хөргенгилерин болгаш материалдарын үндүрүп берип турар. Улус ажыл-агыйында чыл бүрү бердинип турар күрүне планы болза, ажылчы чонун бодунуң чаагай амыдыралынын болгаш культуразынын улам ынайгы чечектелишкенин болдуруп турар. Ычангаш, социалисттик үлестүрүң болгаш көдээ ажыл-агыйнын ажыл-ишчилери бодунуң күрүнесинге, бодунуң аңгызына, бодунуң ажылдап берип, азы ажылдап ап турарының дугайын ме-дереп билеп турарлар.

Күрүне планы — хоойлу, ынчангаш ону хажык чок күүселдире дээш организастьг ажылдарын чорудары ажыл-агыйжыларынын болгаш партия организацияларынын дорт хүлээлгези. 1951 ажыл-агый чылы бодунуң төңүзүңгө кел чоруур. Артан кыска хуусаа бугу-ле ажыл-агый удурутулгаларынын болгаш партия организацияларынын чыл дургузунда организастан ажылдарынын түнелерин көөр шиптирлиг үези болур. Ычангаш күүсетин дээш чазактын доктааткан чурумун сагыры болгаш план күүселдиринин темпизин хүн-бүрүдө, шак бүрүдө дүргеделири, ынчангаш ажыл-агыйның 1952 чаа чылын чедишкенин уткууру болгаш уламчылары ажыл-агыйжыларынын болгаш партия организацияларынын удурутулгаларынын шыгыны сагыр харысалгалыг хүлээлгези деп чүе билдингир.

Октябрийн социалисттик Улуг революциянын 34 чыл оюнуң байыр-лаын бистин областың ажылчы чоннары кызымакай күш-ажылдын бедик түнелдерин-биле демделген эрткенер. Областың чурт үлестүрүнүң бүдүрүлгенин ниити продукцияны кылып үндүреринин 9 айлар планын 101 хуу күсеткен. Тыва алдын трестизин, Ээрбектин хөмүр дашчылары, облоптрескуозун транспорт конторазы, Каа-Хемнин райпромкомбинаты, Кызылдын сапог даармар мастерскаяны чыл плавин ажыр күсеткеш, ам 1952 чылдын санын ажылдап кирипкенер.

Эрткен он айларынын ниити бүдүрүлгө планын ыракта ажыр күсеткен ашы-чем комбинаты, автотранспорт конторазы болгаш өске-даа бүдүрүлгелер хөй.

Улестүрүнүң чамдык бүдүрүлгелери оларга бадылап берген планнарынын амдыгаа чедир ай санында чедир күсетпейн турарлар. Оон чижээне Кызылдын туйбуу заводу, Барыин-Хемчинин райпромкомбинаты кирип турар. Олар болза, хожудап турар участоктар эвээш болган ужурунда оларын багай ажылы мурнакчы бүдүрүлгелерин бедик түнелдери дуглап болур деп бодун оожургадып турарлар. Мында партия организациялары бодунуң сорулгазын чүгле

ниити агитация чорудары-биле кызыгаарлатып, а организастьг тодаргай ажылдарын чорутпайн келгенер.

Мурнакчыларның дуржулгаларын непередири болгаш шингээдири болза, үлестүрге партия организацияларынын организастьг улуг ажылдарын негеп турар. Партия организацияларынын удуруткулдары болза, стаханов шимчээшкенин калбартыр, стахановчулар эгелээн херээн төңүзүңгө чедиринер дээш оларга дузалаар, стаханов шимчээшкенин баштап организаторлар талазы-биле ажыл-агыйжыларга, инженерлерге болгаш техниктерге дузалаар, ынчангаш ниити чедишкенин болдуруп ужурулур.

Организастьг ажыл-херек бүрү-үнүң чедишкенин шиптирлээр. Ол чокка, эгелээн эң-не эки идеялар, эң-не үнелиг инициативалар болгаш дидим эгелээшкенин эчизинге чедип шыдавайн баар деп чүвени утуп болбас. Тыва алдын трестиде рационализация болгаш чогаалдыг эргелелин бюрөзу (удуртукчузу инженер А. Косова), ында партия организастьгын (секретари эш Лепешкин) сөөлүг эрткен айларынын иштинде улуг организацькы ажылдарын кылып чоруткан болгаш он-он рационализаторжуларын катыштырып, оларын идеякелги ажыл-чорудулгаже хаяр туткан, бюрөгө кирген хөй-хөй саналдарын ажылгалга кириген болгаш оон ачындына улуг түнелдер чедип алдынган.

Партия организацияларынын сорулгазы болза, партиянын болгаш ажыл-агыйның активчилеринин, комсомолчуларын, стахановчуларын база шалымчыларын дузазы-биле бүдүрүлгө херээн ханызы-биле билеп удурутул, оларын чогаалдык саналдарын өөренип көөр болгаш ажылды экижидирине бар-ла аргаларын ажылдарын организастан талазы-биле ажыл-агый ажылдакчыларын-дан негелдени улгатырар болгаш күүселдеини контролон дындырар херек.

Ажылчыларның мергежилин улгатырарынын айтыргаларын хүн-бүрү сонуургаар, чаа ажылчыларын мергежилди эрги ажылчыларга оонап тургаш дүрген өөредип белетээр, ажылчыларын разрядын улам ынай бедирин чогуур үезинде чорудар, ажылчы бүрүзүнүң техниктиг болгаш культурулук денкенин бедире, кижизидилгенин масса-политиктиг ажылдарын маңаа колбаштыр күштелдирер. — бо бүгү болза, партия организацияларынын кичээнегейинин төвүндө база турар ужурулур.

Ажыл-агыйның план күүселдези дээш социалисттик хүлээлгелерин алган соонда, ону долгандыр оон күүселдези дээш, организастьг ажыл шиптирлиг ролды ойнаар. План күүселдези дээрге, организастьг болгаш кижизидилгели ажылдын түнели болур. План дээрге, күрүне-нин эрге-ажы болур. Ону шыгыны сагып күсетиринге, планын хажык чокка күүселдире ышкаш шак ындыг быжык сагылы чурумга каадырларын, бүгү ажылчыларын могап-шылаг чок кижизидери — чер-черин партия организацияларынын харысалгалыг хүлээлгези.

Пропагандистерге дуза кылдыр

Партия чырдышыкынын системизинде эң чутула эвено болза, «ВКП(б) төөгүзүнүң допчу курзун» өөрениринин талазы-биле кол хевирлиг бөлүмнөр болуп турар.

Күрүнеин политиктиг литературалар парлар чери «ВКП(б) төөгүзүн өөрениринин талазы-биле бөлүмненин пропагандистеринге дузаламчы» деп методикалык чүүлдерин чыылдызын парлап үндүрген. Оон кирипде чүүлү кол хевирлиг бөлүмгө кичээлдерин чорудар аргаларын айтыргаларын тайылбырлап турар. Ында пропагандист кижикичээлдерге канчаар белеткенип, чу-

гаазын болгаш беседазын канчаар чорударын, дынакчылар ном-биле тузунда ажылдап турда оларга канчаар дузалаарын айтып турар. Ол ышкаш ук чынында өөредилге планының бүгү темаларына методиктиг чүүлдерин киригилгези. Ол чүүлдерде пропагандист кижикичээлдерге кылып чугаазын канчаар тургузуп аларын, делгеренгей беседаны канчаар кылырын сүмелеп турар болгаш кол айтыргаларын айтып, ажылгаар литератураларын база сүмелеп турар.

Номчу тиражы 100 муң экземпляр. (СЭТА).

Иван Бунеевтин бригадасы трактор ажылдарынын чыл программазын хуусаа бетинде күсеткен

АРХАНГЕЛЬСКАЯ СТАНЦИЯ. Малороссийский МТС-те Социалисттик Күш-ажылдын Маадыры Иван Бунееке баштапкан тракторжулар бригадасы трактор ажылдарынын планын хуусаа бетинде күсеткен. Бригада трактор бүрүзү-биле 995—995 гектар черни аңдарган. Бригада дыка хөй кывар чүүлү камнап алган болгаш элээн каш хүн ажылдарына ол камнатынган кывар чүүлү четчир турган.

Иван Бунееке баштапкан трактор бригадасы «Коммунизмче орук» көдээ ажыл-агый артелинин колхозчу-

лары-биле кады бо чылын тарзаанын бедик дүжүдүн өстүрүп алганнар. Олар кызыл-тасты 250 гектар черден 40 муң пудту бастырып алганнар.

ССР Эвилелинин көдээ ажыл-агый министри И. А. Бенедиктов Иван Бунееке байыр чедирген телеграмманы чоруткан.

Бригада улгатырган хүлээлгелерин алган, келир чылын он беш андазынын трактор бүрүзү-биле 1150 гектар черни ажылдап кылар.

(СЭТА).

Москваңың С. М. Киров атыг «Динамо» заводунда партия чырдышыкының четкиниге чаа өөредилге чылы өске черлер-биле бир дөмей чогуур хуусаазында эгелээн.

Чурукта: «ВКП(б) төөгүзүнүң допчу курзун» өөренир бөлүмүнүн бир дугаар кичээлинин чоруп турары. Ол бөлүмүнүн дынакчызы слесарь А. К. Гореловтун харыялап турары. Чуруу В. Хуниинин. СЭТА-ның прессклишези.

Тайбын дээш, найырал дээш! Москва аныяктарынын Бүгү-делегей хүнүңгө алдар болдурган ниити хуралы

Ноябрь 10-да Москваңың болгаш Москва областың бүдүн чартык муң ажык аныяк ажылчыларын, албан хаагчыларын, колхозчуларын, студентилери П. И. Чайковский атыг концерт залын долдур олурдуканнар. Ол залга аныяктарын Бүгү-делегей хүнүңгө алдар болдурган Москва аныяктарынын ниити хуралы болуп эрткен.

Зал байырладын шимелдези-биле каастанган. Сценада эш И. В. Сталинның улуг портрети, «Аныяктар, чаа дайынның кыжанынга удур, быжык тайбын дээш демиселге катыжынар!» деп лозун турган.

Залга Кыдаттын, Кореянын, Венгер улус республиканын болгаш Италиянын аныяктарынын төлээлери көстүп ээрге, чыгыштар дикмиттиг адыш часкаашкыны-биле ужурашканнар.

«Аныяктар чаа дайынның кыжанынга удур, тайбын дээш демиселге» деп илеткелди совет аныяктарын антифашисттик комитетинин даргазынын оралакчысы А. Рабохин кылган. Оон демделгези: — Бүгү чурттарында депшилгели аныяктарынын чангыс эви тайбын дээш демиселге тургустунган. Ол демиселге Демократтыг аныяктарын Бүгү-делегей федерациязы (ДАБФ) өзүп быжыккан. Оон хүрээ-ленинде—75 миллион оолдар болгаш кыстар—84 чурттарынын төлээкчилери бар. ДАБФ-де катыжып турар студентилеринин бүгү делегей эвилели (СБЭ) беш миллион ажык студентилерин катыштырып турар. ДАБФ-де болгаш СБЭ-де бактап катышкан аныяктар болза, тайбын талапачыларынын күчүлүг фронтунун күштүг-отряды болуп турар.

Пролетар интернационализмниң үзөл-бодалдарына, улустар аразында ахы-думамалыкы чоруунга коммунисттик партияны, эш Сталинның

кижизиткени совет аныяктар болза, бүгү чурттарынын тайбынга ынакшылдыг аныяктары-биле найыралын могап чок быжыглап турар. Совет аныяктарын антифашисттик комитетинин 70 ажык чурттарынын аныяктарынын ийи чүс организациялары-биле харылзаа тудуп турар. Дагыткынын аныяктар төлээлериңге совет аныяктар кезезде өөрүшкү-биле ужуражып турарлар. Дайын сөөлүңгө чылдарын дургузунда СССР-ге аныяктарынын 300 ажык делегациялары чораннар. СССР-ге бо чылын база он-он ындыг делегациялар кээп чораннар.

Кыдат студентилеринин төлээлериин удуртукчуу Лю Чуан-лу, маадырлыг корей аныяктарын төлээкчи Хен Ден Мин, Венгриянын аныяктарын төлээлериин удуртукчуу Карол Сабо, Италиянын депшилгели аныяктарын төлээкчи Бруно Верини, Студентилеринин Бүгү-делегей эвилелинин президентин Иосиф Громан, Москваның Октябрь районда комсомол райкомунун секретари Леонид Лукашев олар делегейге тайбын дээш демиселге, улустар аразынын эйнайыралын быжыглаарык боттарынын чайгылыш чок чүткүдүнү дугайын чугаалап турганнар.

Тайбын дээш илдепкейлиг демиселге кыйгырып турар резолюцияны чыгыганар үндүрген болгаш Демократтыг аныяктарын Бүгү-делегей федерациязынын секретариатына байырлыг телеграмма чоруткан.

Улустарын улуг башгычызы, күш-ажылчы аныяктарын эң эки өнүгү эш И. В. Сталинга чорудар байырлыг чагааны хурал дикмитти адыш часкаашкыны-биле хүлээп алган.

Тайбын дээш аныяк демиселчилер демократтыг аныяктарын гимнинин чангыс үн-биле ырлап күсеткенер. (СЭТА).

Грузияда Самгорнуң суггарылга системинин үстүкү кол каналының ажытынганы

ТБИЛИСИ, Ноябрь 10. Грузияда эң улуг суггарылга болгаш энергетик тудуушкун болур Самгорнуң суггарылга системизинин үстүкү магистрал каналын чоокта чаа байырлап ажыткан.

Самгорнуң суггарылга системизинин тудуушкуну эш И. В. Сталинның инициативазы-биле 1947 чылда эгелээн. Устүү-магистрал каналды аксып бадарганы-биле Грузиянын найсылалы — Тбилисиге шуут хамааржып турар тайыс үнүштүг кургак элзин черлерин суггарар ол эң нарын энергетиктиг тудуушкуну тургузарынын чугула үези доозулган.

Тбилисинин суг шыгжавырын хемчээли каш он миллион кубометр болуп турар. Каналдын уяну нарын топографтыг болгаш геологтуг байдалдарга кылдынган, ында хөй санын тудуушкуннар тургустунулаан.

Республиканын тус-тус районнарын 100 муң колхозчулары каналдын тудуушкунуна дыка улуг салышкыны киригелер. «Грузгидроэнергострой» трестинин, «Самгорводстрой» эргелелинин хөй муң санын коллективтери тудугну чедишкенин доозары дээш кызымак демиселчилер. Тудуушкунга 4.800 муң кубометр довурак болгаш даш казып кылар ажылдар күсетинген,

285 муң кубометр бетон болгаш демир-бетоннар чып салдынган.

Устүү-магистрал каналды аксып бадарганынын байырлаы бүгү улустун байырлаы болу берген. Муң-уң тбилисчилер, республиканын аңгы-аңгы районнарында келген хөй санын төлээлдер, Закавказьеин акы-думамалыкы республикаларында келген аалчылар эш И. В. Сталинның революсчү ажылчорудулгазы-биле холбашкан төөгүлүг черлерин бирээзи, дустуг хөлдөр районунда болуп турган ол байырлачы шуужуп чоруп турганнар. Анаа Тбилисинин кыдыларына чартык век ажык үе сонгаар улуг Сталин Тбилисинин ажылчыларын бир дугаар маёкказын организастан болгаш чоруткан.

Индирге — Грузиянын КП(б) ТК-зынын секретари К. Н. Черквиани, Грузин ССР-нин Министрлер Чөвүлелиниң даргазы З. Н. Чхубуанишвили, Армениянын КП(б) ТК-зынын секретари Т. А. Арутинов, Грузин ССР-нин Дээди Совединин Президиумунун даргазы В. Б. Гогуа, республиканың партия болгаш совет организацияларынын удурткулдары, Самгорнуң мурнакчы тудуучулары, эртемнин, литературанын болгаш уран-чүүлдүн ажылдакчылары турган.

СУД СОҢГУЛДАЛАРЫНГА БЕЛЕТКЕЛДЕР

КЫЗЫЛ
Улуг судтарынын соңгулдаларына белеткел ажылы «Тыва алдын» трестизинин коллективинде калбарып турар.

Трестинин инженер-техниктиг составы, албан хаагчылары ноябрьнин 10-да улус судтарынын соңгулдаларынын Дүрүмүнү дугайында беседаны улуг соңуургал-биле дыңнааннар.

Трестинин ажылдакчызы, улус төлээзи эш Валов кандидаттарын депшилерин, бадылашкын бээрин болгаш өске-даа чүүлдерин колчуг билдинтири-биле дынакчыларга чугаалап берген. Ол ышкаш Кызыл хоорайга соңгулда пунктуларын тургузар дугайында Кызыл хоорай Совединин күүсомуңун шиптирлин олуршканнарга таныштырган.

Беседата олуршканнарын талазындан салдынган дыка хөй айтырларга эш Валов тодаргай харыялары берген.

«Тыва алдын» трестизинде партия комитетинин бюрөзу агитаторларын составын эде көргөш, оларын агитас чорудар бажынарын таарыштыр үлеп каан. Ол агитаторлар бо чокку хүнерде ажылдап эгелээр. Олар «РСФСР-нин улус судтарынын соңгулдаларынын дугайында Дүрүм» болгаш Л. П. Берияның Москва хоорай Совединин байырлыг хуралында 1951 чылдын ноябрь 6-да кылган илеткел-биле таныжып ап турарлар.

ЧӨӨН-ХЕМЧИК
Улус судтарынын соңгулдаларына белеткелдер Чөөн-Хемчик районда эки чоруп турар. Район Советинин күөскөч комитетинин тускай

шиптирин өзугаар бүгү районда 17 соңгулда пунктуларын болгаш ол пункттар санында санажылга комиссияларын тус-тузуңда тургускулаан.

Соңгулда пунктуларына райкүүсомуңуп төлээлери база томуйлаан болгаш ол төлээлөр чогуур пункттарда барып ажылдай бергенер.

ВКП(б) Чөөн-Хемчик райкомунун чоокта чаа болган бюрөзунга улус судтарынын соңгулдаларынын мурнунда чорудар агитас-массалыг ажылдарын дугайында айтыртыны чугаалашкан, районда соңгулда пунктуларында агитаторларын таарыштыр тургускан.

Чөөн-Хемчик район судунун шиптекечизи эш Глотова районун соңгулдаларынын мурнунга бодунуң ажыл-чорудулгазынын дугайында отчеттарын кылып турар.

ТЕРЕ-ХӨЛ
Ажылчы чоннарын депутаттарынын Тере-Хөл район Советинин күөскөч комитетинин чоокта чаа болган хуралында улус судтарынын соңгулдаларына белеткелдер дугайында айтыртыны чугаалашкан, «РСФСР-нин улус судтарынын соңгулдаларынын дугайында Дүрүм» өзугаар район девискээринде 7 соңгулда пунктуларын болгаш оларнын санажылга комиссияларын тургускан. Ол ышкаш соңгулда пунктуларына райкүүсомуңуп төлээлери база томуйлааш чоруткулаан.

«РСФСР-нин улус судтарынын соңгулдаларынын дугайында Дүрүм» ВКП(б) райкомунун тургускан агитаторлары чуртакчы чонун ортузунга калбаа-биле тайылбырлап турар.

Алдыңкылар сөзүн ээлээннер

«Тыва алдын» трестизинин бүгү бүдүрүлгелери октябрь байырлаанын мурнунуң хүлээлгезин алдары-биле күсеткен. Октябрь мурнунуң стахановчу ээлээччилер хүнеринде трестинин бүдүрүлгелеринин дагыткылары октябрь айның онаалгазын 57 хуу ажыр күседип шыдааннар.

Улустарын баштыгычы эш И. В. Сталинның мурнунга алган бодунуң хүлээлгелерин Коптунун дагыткы коллективни күсеткенер. Бүдүрүлгени директору, партия эге организациязынын секретари болгаш профэвилелинин комитетинин даргазы дагыларын сорук кирип турар чарышты эки организастан, бергелерин ажып эртеринге эвилделеп тургаш, бүдүрүлгенин бүгү хевирлерин талазы-биле чылдын онаалгазын хуусаа бетинде ийи ай бурунгаар күседирин чедип алган. Ычангаш бирги черинин тутун чедип алган.

Ийи дугаар черде Хараалдын бүдүрүлгө чери болган. Нарынның дагыткылары октябрь мурнунуң хүлээлгелерин күседиринге бодунуң бүгү күжүн болгаш аргаларын мобилизастаннар. Коллективтин ажылынын улуг чедишкенин берип болурунга аныяк инженер, бүдүрүлгенин директору эш Фисенко хөй чаа саналдарын кириген. Улуг күштү үндүрүп

кызымакай ажылдаанынын түнелинде нарынчылар октябрьнин планын 232 хуу күседип шыдааннар.

«Тыва алдын» трестизинин бүдүрүлгелеринде билдингир забойщиктер, мониторингистерниң хүрээлин өзүп турар.

Эң ылангыя билдингир забойщиктерден Хараал бүдүрүлгезинде — Г. Дюнин, Коптуда — Г. Воробьев, М. Сарыг, М. Ченжерпап, Эмиде — Х. Уруктан, мониторингистерден Чинге-Кайтта — Н. Сендажы, Хараалда — А. Соловьев, Коптуда — П. Кокорин олар болуп турар. Оларнын кижж бурзу бо чылдын эрткен айларында 150 хуудан куду эвес көргүзүлгелерин ажылдап келгенер.

Ол ышкаш трестинин автотранспорт конторазынын токери П. Коробейников октябрь байырлаанын чыл онаалгазын 265 хуу күседип ужурашкан. Башкарыкчылар М. Саракин болгаш М. Михайлик он айларын планын бүдүн чартык катан күсеткенер.

Трестинин бүдүрүлгелеринин ажылчын коллективинин бо чедип алган чедишкенин бүрүзү улуг Сталинга берген сөстү күседиринге дузалап турар болгаш келир үениң чедишкенин уруг салышкыны болуп турар.

А. ЛЕПЕШКИН.

Митингиге «Грузгидроэнергострой» трестинин эргелел черинин даргазы Чанкотадзе «Самгорводстрой» эргелелинин начальниги Гаусуия, тоннельдер эрткичилеринин бригаданын бригадири, Сталичы шанналыг лауреады Оболадзе болгаш өскелер-даа чүе чугаалааннар.

Олар болза, сталинчы улуг үеге чурттаар болгаш ажылдаар ааскежиниң дугайын чугаалааннар болгаш совет улустун бүгү тирилгелеринин организацькы болгаш сорук кирикчизи — улуг Сталинга ханы өөрүп четиргенин илереткенер.

Самгорнуң суггарылга системизинин эш И. В. Сталинның адын тысыр дугайында Грузин ССР-нин Дээди Совединин Президиумунун чарлын митингиге номчуп дыңнаткан.

Ур адыш часкаашкыны болуп турда эш И. В. Сталинга чорудар чагааны митингиге кирикчилери улуг көдүрлүшкүнүгү хүлээп алганнар.

(СЭТА).

ПАРТИЙНИ АМЫДЫРАЛ

Агитас-массалыг ажылдың дуржулгазын улам калбартып турар

Көдээ ажил-агыйның чайгы, күсү сезонунг ажылдарының үзүндө Улуг-Хем районунун партия организаациязы ажылчы чоннарнын ортузунга партияның агитас-массалыг ажылын калбарткан болгаш оон байлак дуржулгазын чедип алган.

Колхозчу массаларнын, чонунг ортузунга партияның политмассалыг, кижизидилге ажылын бедик деңгээлде чорудар дугайында ВКП(б) райкомунун шийтирив партия эге организаациялар амыдырал кырынга ботандырган. Сезонунг үзүндө дуржулганда 315 агитаторлар ажылдап турган. Агитаторларнын ажылын башкараар, оларнын ниити билини бедилер сорулга-биле ВКП(б) райкомун агитколлективтерин удуруткучуларнын ийи хонук хуусаалыг семинарнын эртирген, чер-черге агитаторларнын куралдарын база чоруткан.

Партиянын болгаш чазактын чугула шийтириверин, эш И. В. Сталинга чоруткан чагаада алган социалисттик хүдээлгелерни амыдырал кырынга чедип алырларын чорудуп турар.

Ленин аттыг колхозта эш Кук, Киров аттыг колхозта эш Суктер-оол, Сталин аттыг колхозта эш Дөөдек секиретарлыр партия эге организаациялар социалисттик чарыштын мурнакчыларын көргүзүп, хүндүл сымбаларына үргүчү делет, мурнакчыларнын үлегерин колхозчуларга неперетип, эн-не кол участоктарга коммунистерни таарыштыр тургузуп, колхоз бүдүрүлгезинге күш-ажылды чөп организаатп турар.

Ленин аттыг колхозта агитаторлар Маажык, Дажы, Тактан-оол олар мурнакчыларнын үлегерин өскөлөргө непереткен, ол үлегер-чижектер-биле колхозчуларнын идепкейин көдүрген, олар хову бригадасында колхозчу бурзуну чарышка хаара туткан. Партия организаациязы дүжүт ажаап алышкынын боттутг удурутуп, агитас-массалыг ажылды калбартып чоруткан түнелинде ол колхоз күрүнеге тараа дужаар планын областа бир дугаарында-ла 160 хуу күүсеткен.

Киров аттыг колхозта агитаторлар Коваленко, Д. Ажы, Доржу-оол, Лопсан олар агитхуудустарын хүн-бүрүдө ундурп, анаа мурнакчыларнын дуржулгазын чырыдып, оон аңгыда ажалга жожудуп каап турарларын шүгүмчүдөп турган. Олар болза, колхозчуларнын ортузунга солун номчулгазын доктаамал чорудуп келген болгаш чаа солуннарны делетп азар тускай самбыраны база тургускан.

Районун партия организаациязы көдээ ажил-агыйның чайгы, күсү сезонунг үлегеринде чоруткан агитас-массалыг ажылынның түнелинде үндүрген, оон-биле чергелештир агитколлективтерни быжыгалап, олар боттарынын ажылын соксаал чокка үргүлчүлөп турарлар. Агитаторлар болза, Советтин Тыванын чеди чыл дургузунда чедип алган улуг чедип алырларын калбак массаларнын ортузунга таарыштыр, социалисттик хүдээлгелерни чедип алырларын күүседиривче чоңу эвилелдеп турар.

В. ТОЛУГУ-ООЛ, ВКП(б) Улуг-Хем райкомунун пропаганда болгаш агитация кидизинин эргелекчизи.

Улуг-Хем району 59.663 рубль өртөктинг өлүк талазы-биле районун 5 колхозтары-биле керээлерни чарган. Ам безин 4537 динч кештерин болгаш өске-даа өлүктерни белеткээ. Киров аттыг колхоз «Заготживсырьёну» конторазы-биле 2000 динч кийрер деп керээ чаргаш, ону күүседирив-биле 6 кижиден тургустунган тускай аңчылар бригадасын организаатп. Ам ол бригада Танды районун девискээринде Танды Ууланын эзим неринде динчеп чоруп турар.

Чуруу: Улуг-Хем районода Киров аттыг колхозтун аңчыларынын Тайгаже бар чорууру.

Өлүк белеткели—улус ажил-агыйның база чугула сорулгазының бирээзи

Совет Эвилелинде өлүк белеткелерин ажилы улус ажил-агыйның база бир чугула участвог болуп турар.

Большевиктерин партиязы, совет чазак өлүк белеткелерин ажилы чөп савып салып, аңчыларга бүгү-ле таарымчалыг байдалды тургузуп берип, өлүк белеткелерин организаацияларын тускай эртемниг каадырлар-биле хандырып турар. Совет чазак бистин областың аңчыларынын дугайында улуг савыш-салып турар. Оон тодаргай барымдааның областың аңчыларына эргежок чугула чүүдөр-биле, аш-чөп, ок-чөмөк-биле хандырып турары болуп.

Күрүнениң аң, өлүк планын долдур болгаш ажил күүседиривче кыйгырып, аныяр ажилын чугулага көрүп турарын аңчыларга тааныштырып, аңчыларнын организаациязы-биле аткарар ажил чогуур негелдизинге четпейн турар. 1951—1952 аныяр чылында тус-тус болгаш өлүк аңчылар-биле чарва чогуур керээнин күүсетинген күүсетимизинин областың хереглекчилер ниитилеринин эвилели мынчага чедир билбес чорук четпес ажалдык херекизи болуп турар. Ол иш-каш районнарнын хереглекчилер ниитилеринин эвилелери аңчыларнын чөвүдөл хуралын чогуур өйүндө эртирив боттуп удурутпааның 8 районнарга чөвүдөл хуралдар болбаан. Эң ылаңгыя өлүк талазы-биле чугула районун бирээзи Каа-Хем районунга чөвүдөл хуралды эртирбээ.

Моон алырга аңчыларнын организаациязы-биле аянар унер чоруу чогуур негелдизинге ыракта четпээш тодаргай.

И. ЛОПСАН.

Улуг-Хем районун төвү Суг-Аль суурда партиянын кежээки школазының бирги курсунда «ВКП(б) төөгүзүнүң допчу курсун» башкалар турар пропаганда эш Гулькин хүдээлгелер ажилын кызымакай болгаш үлегерлиг күүседип турар.

Пропаганда эш Гулькин кичээлдерге номчуур лекцияларын темаларына хамаарышкан немелде материалдарын Ленин — Сталинни чогаалдарында, чечен-чогаалдардан база «ВКП(б) төөгүзүнүң допчу курсунун» дугайында көргүзүлгү алырларын боттундан ажыглап турар болгаш лекцияларын амгы үенин политика, ажил-агый сорулгалары-биле хол-баштырып турар. Темалар санынга утка-шынарны мөөнизин билдингир конспектини кылып ап турар. Ычанга эш Гулькин номчуп турар лекциялары динчакчыларга билдингир болгаш сонурганчыг болуп турар.

«ВКП(б) төөгүзүнүң допчу курсунун» бир бөдүү доостурга-ла эш Гулькин динчакчылардан тус-туста айтырылганы салып, бөлүктүн иштинде кирген материалдарын утка-шынарнын канчаар шийгээдил алганынын дугайын хынап көрүп турар. Пропаганда эш чарва эки тургускан методу динчакчыларнын эртен материалдарын тэлептиг шийгээдил алырларын улуг дузалыг болуп турар.

Эш Гулькинниң пропаганда эш Гулькин партиянын кежээки школазының бирги курсунун кичээлери бедик идея денелге эртип турар, динчакчыларны кичээлдерге кончут улуг сонургал-биле чыгып кээп турарлар.

Ам пропаганда эш Гулькин, кичээлдерин идеялиг деңгээли улам бедилдиң, программаны чедип алырларын доозар сорулганы салгаш ажылдап турар.

М. БАВУУ.

Улуг-Хем районунун Баян-Кол сумуда Сталин аттыг колхозтун хойжузу эш Б. Оруйгу 1949 чылда колхозтун 92 баш хой болгаш өшкүлери кадарын ажаары-биле хүдээп алган. Эш Оруйгу бо аразында бодунун хүдээп алган малын эки карактап, оон чаш төдүн чыл бүрүдө чангыс-даа чидирг чок камгалап ал келгениниң түнелинде ол мал ам 352 баш чедир өскөн.

Эш Оруйгу бо чылын төрөөн 192 баш шээр малында 219 баш аял-ларын болгаш хураганарын камгалап алган. Эш Оруйгу бодунун

Б. БАГЫТ-ООЛ.

кан методу динчакчыларнын эртен материалдарын тэлептиг шийгээдил алырларын улуг дузалыг болуп турар. Эш Гулькинниң пропаганда эш Гулькин партиянын кежээки школазының бирги курсунун кичээлери бедик идея денелге эртип турар, динчакчыларны кичээлдерге кончут улуг сонургал-биле чыгып кээп турарлар.

Ам пропаганда эш Гулькин, кичээлдерин идеялиг деңгээли улам бедилдиң, программаны чедип алырларын доозар сорулганы салгаш ажылдап турар.

М. БАВУУ.

Улуг-Хем районунун Баян-Кол сумуда Сталин аттыг колхозтун хойжузу эш Б. Оруйгу 1949 чылда колхозтун 92 баш хой болгаш өшкүлери кадарын ажаары-биле хүдээп алган. Эш Оруйгу бо аразында бодунун хүдээп алган малын эки карактап, оон чаш төдүн чыл бүрүдө чангыс-даа чидирг чок камгалап ал келгениниң түнелинде ол мал ам 352 баш чедир өскөн.

Эш Оруйгу бо чылын төрөөн 192 баш шээр малында 219 баш аял-ларын болгаш хураганарын камгалап алган. Эш Оруйгу бодунун

Б. БАГЫТ-ООЛ.

кан Нациялар Организациязының Ассамблея бурзунга, Айыыл чок чоруктун Чөвүдөлүниң хуралдарына, Даштыкы херектер министрлеринин Чөвүдөлүниң сессияларына Совет Эвилели дайын кысыкчыларынның планнарнын бүгү хемчег-биле илереп, тайбынын хандырычыч улаңган тодаргай саналдарын кирип, улустарнын эргелерин болгаш тускай турар чоруун ак-сеткиди-биле камгалап турар.

Беш улуг күрүнелерин аразына Тайбынын Пактызын чарар дугайында, улуг күрүнелерин чепсектиг күштеринин үштүн бир кезин чыл дургузунда кызыр дугайында, атомнуг чепсекти хоруудаар дугайында, Германия-биле тайбынын керээзин дүргөдөп, оң соонда оортан жежел шеригерин үндүр дугайында, бүгү Германияны демократтыг чазан тургузар дугайында сөөлгү уеде совет чазактын саналдары бүгүдөгө билдингир.

Катышкан Нациялар Организациязының Катышкан Штаттар дайынын чепсез болдурууну бар шаабиле оралдажып турар. Катышкан Нацияларнын Организациязы ам херек кырында бүгү делегей организациязы эвес, харын америк агрессорларын негелдиз-биле ажылдап турар американын организаациязы болуп турар. Америк империалистер агресси атлантика блогуң бүгүле арталар-биле калбартып, делегейин бүгү динтеринде чаа шериг баазаларын тургузуп, боо-чепсектиг бүгү хевирлерин бүдүрүп үндүрив дүвү-далаш-биле көвүдөдөп, чер бөм-бүрээнин бүгү чүктөрүндө үгөр-боога эът кылар кижилерин дилеп турар.

Англи-америк блоктун баштаар бөлүктөр дайыга күженишкенин белеткенмишаан, боттарынын агресси планнарнын чажыраар дээш тайбын додалгаларыг бис дийир хоозун чулуруушкунуң соксатпай турарлар. Тайбын дугайында меге хоозун чулуруушкунарнын тодаргай чижээ, АКШ-тын президентизи Трумэнниң болгаш күрүне секретары Ачесонун чооктагы чугаалары болуп.

Ынчалза-даа, делегейин улустары чазактарнын политиказының дугайын өстөрдөн эвес, а ажил херектерден барымдаалап турар. Тайбын политиказы өскериди чокка чорудуп турар Совет Эвилелинде оон болза, ажил херектен чарылбайн турары бүгүдөгө билдингир. Катыш-

кан Эвилелиниң саналдарында баш бурунгаар көрүп турар. Беш улуг күрүнелерин аразына Тайбынын Пактызын чарарын Совет Эвилели база катап кыйгырып турар.

Тайбынын камгалаарынын керээге, бүгү улустарнын чигине эрге-ажыктарына дүгүлүп турар Совет Эвилелиниң саналдарын бүгү чурттарынын миллион-миллион кижилери изин-биле деткээ.

Совет Эвилелине баштаткан тайбынын болгаш демократиянын лагерин дайынын империалисттик кысыкчыларыннын орунга эртимес моондак кылдыр туруп турар. Иштик чөвүдээлөр чок ол лагер хүн-бүрүдө-ле өзүп-быжыгып турар. Улус демократиязынын чурттары, Кыдат Улус Республикасы, Германияның демократтыг Республикасы Совет Эвилели-биле кады тайбын дээш демисежип турар.

Тайбын дээш шимчээшкени — амгы үениң кончут улуг улусчу шимчээшкени болуп турар. Империализмин бодунун лагеринде, империалистерин тылында тайбын талакчыларын улуг күжү чөвүдээлөр чок ол лагер хүн-бүрүдө-ле өзүп-быжыгып турар. Улус демократиязынын чурттары, Кыдат Улус Республикасы, Германияның демократтыг Республикасы Совет Эвилели-биле кады тайбын дээш демисежип турар.

Улуг-Хем району 59.663 рубль өртөктинг өлүк талазы-биле районун 5 колхозтары-биле керээлерни чарган. Ам безин 4537 динч кештерин болгаш өске-даа өлүктерни белеткээ. Киров аттыг колхоз «Заготживсырьёну» конторазы-биле 2000 динч кийрер деп керээ чаргаш, ону күүседирив-биле 6 кижиден тургустунган тускай аңчылар бригадасын организаатп. Ам ол бригада Танды районун девискээринде Танды Ууланын эзим неринде динчеп чоруп турар. Чуруу: Улуг-Хем районода Киров аттыг колхозтун аңчыларынын Тайгаже бар чорууру.

Өлүк белеткели—улус ажил-агыйның база чугула сорулгазының бирээзи

Совет Эвилелинде өлүк белеткелерин ажилы улус ажил-агыйның база бир чугула участвог болуп турар.

Большевиктерин партиязы, совет чазак өлүк белеткелерин ажилы чөп савып салып, аңчыларга бүгү-ле таарымчалыг байдалды тургузуп берип, өлүк белеткелерин организаацияларын тускай эртемниг каадырлар-биле хандырып турар. Совет чазак бистин областың аңчыларынын дугайында улуг савыш-салып турар. Оон тодаргай барымдааның областың аңчыларына эргежок чугула чүүдөр-биле, аш-чөп, ок-чөмөк-биле хандырып турары болуп.

Күрүнениң аң, өлүк планын долдур болгаш ажил күүседиривче кыйгырып, аныяр ажилын чугулага көрүп турарын аңчыларга тааныштырып, аңчыларнын организаациязы-биле аткарар ажил чогуур негелдизинге четпейн турар. 1951—1952 аныяр чылында тус-тус болгаш өлүк аңчылар-биле чарва чогуур керээнин күүсетинген күүсетимизинин областың хереглекчилер ниитилеринин эвилели мынчага чедир билбес чорук четпес ажалдык херекизи болуп турар. Ол иш-каш районнарнын хереглекчилер ниитилеринин эвилелери аңчыларнын чөвүдөл хуралын чогуур өйүндө эртирив боттуп удурутпааның 8 районнарга чөвүдөл хуралдар болбаан. Эң ылаңгыя өлүк талазы-биле чугула районун бирээзи Каа-Хем районунга чөвүдөл хуралды эртирбээ.

Моон алырга аңчыларнын организаациязы-биле аянар унер чоруу чогуур негелдизинге ыракта четпээш тодаргай.

И. ЛОПСАН.

Эки ажилдыг мал эмчизи

Барыин-Хемчик районун Эрги-Барлык сумуда Донгак Тас-оол бичезинден тура малга кончуп ынак чораян. Ол алды харлында-ла шээр малды кадарып эгелээп болгаш малды кадарып карактаар талазы-биле Бодунун ада-незинден тудак чок идепкейиг малчын болу берген.

Эш Тас-оол бодунун ол-ла малга ынакшылы-биле 1947 чылда ул сумуда мал эмнеглезинин санитарияга өөренимшаан ажылдап эгелээп. Ол ажилга салымнын малчын эш Тас-оол доразан-на мергежээн болгаш мактадып эгелээп.

Эш Тас-оол бо чылын колхозтун шээр малын үш удаа кодуруга удур чүп эмнеп. Бо чылдын май айда чүп эмнеп-биле кодурулаан 367 баш шээр малды болгаш 6 бодурганан анаа хүдээдип берген. Онашкан ажилыга кызымак болгаш хары-салгалыг эш Тас-оол ол малдарын август айның эгезинде-ле чүс хуу экиртип эмнеп. Ам оон харылап турар участвогунда чангыс-даа кодуруга мал чок. Брюселос аарыгдан инек малды баш бурунгаар камгалаар сорулга-биле эш Тас-оол 357 баш инек малдын ханнашыкынын чоруктан.

Эш Тас-оол малдын өдөк кышталарын яныз-бүрү аарыгларга удур дезинфекциялап дооскан болгаш ам шээр малды тарып боозалыр ажалды эгелеп чорудуп турар.

Х. СЕРЭЭ.

Тайбынын болгаш демократиянын тиелелге эи дээш!

Совет Эвилелинге бүгү чурттарың улустарының ажилы чоннарнын изин сеткил-сагыш хандышкыны болгаш ынакшылы Октябрьнин социалисттик Улуг революциязынын 34 чыл оюнуң байырдалынын хүнеринде база катап улуг күш-биле илерээп. Социализмин болгаш демократиянын лагерин баштап турар бистин чуртувсу болза, чаа дайынын болдурубас болгаш тайбынын быжыгалаары дээш, улустарнын боттарынын амыдыралын боттары тургузуп алыр эргези дээш демисежип турар бүгү депшилетиле күштерни катыштырып турар төп болуп турар.

Совет күрүнениң тайбын политиказы Октябрьнин социалисттик революциязы-биле төрүтүнгөн. Октябрь революциязы болза, тургузушкунуң, чаа коммунисттик ниитилелди план дугаар тургузарынын революциязы болуп деп чүвени совет эрге-чажырганч ужен чыл ажал төөгүзү көргүскөн. Дайзынарнын биске дөзгөн дайынары бистин улуг керээ-виске шаптык чедирген.

Биске чүгле дайын херек чок боорга эвес, харын база бодунун чуртуна Ленин — Сталиннын туугуну ада-биле эн-не чөптүг ниитилел тургузуун тургускан совет улус агрессия дайынын кижэ төрелеткенге удур эн аар кем-херек үүдөлдешкенин, бүгү делегейин бөдүн кижилеринге эн улуг хай-халап деп санап турар боорга, бистер тайбың дээш чүткүлдү демисежип турар бис.

Дайынын болдурубас дээш, тайбын дээш, чурттар аразына найралдыг харылзааларын быжыглаар дээш, улустарнын хамаарышпас чоруун болгаш күрүнелерин тускай бот деп эргезин бот-боттары хүндүлөжүр чорукка үндөлдештиген улустар аразынын чоок кады ажылдажылгазы дээш Совет Эвилели өскөрлүш чок-

ка, шыны-биле демисежип турар. Совет Эвилели тайбынын керээни быжы-биле болгаш чайгыш чокка камгалап турунда, империализм лагерин баштап турар. Американың Катышкан Штаттары өске улустарны дээрбедээри-биле болгаш кулааныры-биле делегейин чаа дайынын өөскүдөрүн оралдажып турар. АКШ-тын, Англиянын болгаш Франциянын чагырыкчы бөлүктери делегейин ийи дугаар дайынын соонда доразан-на улуг күрүнелерин аразына дайын үзүндө чедип алдынган чугула дугуржулгаларын шуут чөвүдөрүнүн орунуче, улустар аразына кады ажылдажылганы үзүрнин болгаш делегейин чаа дайынын ядаралыга улустарын кийрер дээш агресси блоктун тургузарынын орунуче киргенер.

Дайынын мурнуку ийи одагалары — Барыин-чүкте — Германиянын зонасында, Чөвн-чүкте — Япониянын зонасында Американың Катышкан Штаттары ажы-биле катап тургузуп турар деп чүве ам бүгүдөгө билдингир. Эрткен дайында ол одагаларын узууткаар дээш хосталга ынакшылдыг улустар миллион-миллион кижилер амызындан когараян болгаш канчаар-даа аажок хөй материалдыг когаралдарга болгаш хилинчектешкенин таварышкан. Барыин Германияны катап шеригиздиң чепсеглээрин дүрген темпир-биле чорудуп турар. Америк-англи эвилел чокта чаа Япония-биле тайбын керээ деп алаар керээни чарган, ына-чаарга АКШ оон аңгыда япон милитаризмин катап тургузарыне ажы-биле кирип, Япония-биле шериг дугуржулгазын чарган.

Америк блоктун агресси политиказын Катышкан Штаттарнын Корейда шериг интервенциязы эн-лү көскүзү-биле сойгалап турар. Корей-

Мал ажылынга мээң хайгааралым

Улуг-Хем районун Шагаан-Ары сумузунда 1940 чылда тургустунган «Кызыл тук» МЧАЭ-нин кежигүнүге кирген мен. Ол МЧАЭ 1946 чылда көдээ ажил-агый артелинге шилчээп. Оон бээр мен колхозумунуң ногаа ажылынга болгаш мал ажылынга ажылдап келдим.

Ам колхозтун чаш бызаалар азыраар черинде 45 бызааларын доруктуруп турар мен. Чаш малды ажаар, доруктуруп өстүрер айтырыг кижинин кызымакайындан онза хамаарыш, чаш малды бичин-ле кошкан хайгааралга тургузар болза, аарыш, өлүр чоруктарга белен таваржыры чайлаш чок деп чүвени ажылдап дуржулгазы менээ көргүскөн.

Малдын чаш төдүн ажаар дугайында мал эмчилеринин болгаш зоотехниктеринин арга сүмезин алыры чугула.

Бо чылын колхозумун 45 чаш бызааларын ажаап, доруктуруп ажылдаш, чартык чылда 260 ажыг күш-хүнерин ажылдап ап, 260 килограмм тарааны аваныга алдым. Чаш бызааларынын концентратыг чөмөр-биле азыравышаан, Шагаан-Арыгнын Кара-Дыт ховузунда тараашылунде оदारладып турар мен.

И. МАНИЖАП, «Кызыл тук» колхозтун бызаа ажаакчызы.

Эки ажилдыг мал эмчизи

Барыин-Хемчик районун Эрги-Барлык сумуда Донгак Тас-оол бичезинден тура малга кончуп ынак чораян. Ол алды харлында-ла шээр малды кадарып эгелээп болгаш малды кадарып карактаар талазы-биле Бодунун ада-незинден тудак чок идепкейиг малчын болу берген.

Эш Тас-оол бодунун ол-ла малга ынакшылы-биле 1947 чылда ул сумуда мал эмнеглезинин санитарияга өөренимшаан ажылдап эгелээп. Ол ажилга салымнын малчын эш Тас-оол доразан-на мергежээн болгаш мактадып эгелээп.

Эш Тас-оол бо чылын колхозтун шээр малын үш удаа кодуруга удур чүп эмнеп. Бо чылдын май айда чүп эмнеп-биле кодурулаан 367 баш шээр малды болгаш 6 бодурганан анаа хүдээдип берген. Онашкан ажилыга кызымак болгаш хары-салгалыг эш Тас-оол ол малдарын август айның эгезинде-ле чүс хуу экиртип эмнеп. Ам оон харылап турар участвогунда чангыс-даа кодуруга мал чок. Брюселос аарыгдан инек малды баш бурунгаар камгалаар сорулга-биле эш Тас-оол 357 баш инек малдын ханнашыкынын чоруктан.

Эш Тас-оол малдын өдөк кышталарын яныз-бүрү аарыгларга удур дезинфекциялап дооскан болгаш ам шээр малды тарып боозалыр ажалды эгелеп чорудуп турар.

Х. СЕРЭЭ.

кан Эвилелиниң саналдарында баш бурунгаар көрүп турар. Беш улуг күрүнелерин аразына Тайбынын Пактызын чарарын Совет Эвилели база катап кыйгырып турар.

Тайбынын камгалаарынын керээге, бүгү улустарнын чигине эрге-ажыктарына дүгүлүп турар Совет Эвилелиниң саналдарын бүгү чурттарынын миллион-миллион кижилери изин-биле деткээ.

Совет Эвилелине баштаткан тайбынын болгаш демократиянын лагерин дайынын империалисттик кысыкчыларыннын орунга эртимес моондак кылдыр туруп турар. Иштик чөвүдээлөр чок ол лагер хүн-бүрүдө-ле өзүп-быжыгып турар. Улус демократиязынын чурттары, Кыдат Улус Республикасы, Германияның демократтыг Республикасы Совет Эвилели-биле кады тайбын дээш демисежип турар.

Тайбын дээш шимчээшкени — амгы үениң кончут улуг улусчу шимчээшкени болуп турар. Империализмин бодунун лагеринде, империалистерин тылында тайбын талакчыларын улуг күжү чөвүдээлөр чок ол лагер хүн-бүрүдө-ле өзүп-быжыгып турар. Улус демократиязынын чурттары, Кыдат Улус Республикасы, Германияның демократтыг Республикасы Совет Эвилели-биле кады тайбын дээш демисежип турар.

Тайбын дээш шимчээшкени — амгы үениң кончут улуг улусчу шимчээшкени болуп турар. Империализмин бодунун лагеринде, империалистерин тылында тайбын талакчыларын улуг күжү чөвүдээлөр чок ол лагер хүн-бүрүдө-ле өзүп-быжыгып турар. Улус демократиязынын чурттары, Кыдат Улус Республикасы, Германияның демократтыг Республикасы Совет Эвилели-биле кады тайбын дээш демисежип турар.

«Правданың» мурнуку чүүлу.

Консультация

Совет суд

Совет улустарын баштыңчылары болгаш социалистик күрүнениң үндөйлөкчөлөрү Ленин биле Сталин совет хоойлурларын улуг ажык дузанын үргүлчү демдегеп келген болгаш ону кандыг-даа янзы үрээнин ажылчы чонуну сонургалыч халдаан кылдыр көрүп турган болгаш көрүп турар. Чүгө дээрге, совет хоойлурларда бүгү совет улустун сонургалы көргүстүнгөн.

Совет чуртта социалистик хоойлунуң ажык дузанын Сталинчы Конституция бедик көрдүргөн. Совет хоойлунуң амыдырал кырынга кол күүседикчи болза, совет суд болур.

Социалистик хоойлунуң камгалалына турбушаан, совет суд совет хамаатыларын коммунисттик өзүгө кижилеринге, кижилерниң медресинде капитализмниң артышкынын узуткаарына мурнакчы дузалажып турар. Ол болза, амгы үедө, эң ылангыс каян бистин чуртувус социализмден коммунизмге чоорту шилчип турар үедө кончуг онза укур-дузалыг.

Совет күрүнө аппараттарын органның системасында совет судка эң чугула черлерин бирээни оонажып турар. Ол социализмни чаалап алышкынын, совет күрүнениң сонургалын болгаш социалистик нийтиледик кижигүннери ажылчы чоннарын эргелерин камгалар хүдээлгил.

Октябрын социалистик Улуг революциянын тилезин хүнүдөн эгелээш совет судка ындыг хүдээлгени дааскан.

Эрги Россияны суду, база-ла амгы кандыг-даа буржуаз күрүнени суду-биле бир дөмөй тергидеп турар аңгыларга, хаан эрге-чагыргагы шыны-биле бараан болуп турган.

Буржуаз, эң ылангыс хааныг Россияны судунуң дугайында В. И. Ленин шын тодаргайлашкынын берген: «Корум чуруму камгалал турган ышкаш кылдыр көстүп турар, а черек кырында дарладыкчыларны кээргел чок базарынын, акаш шоодайынын сонургалын камгалаларынын согур, нарын чеспө болуп турар» (Чогаалдар, том XXII 212 арын).

Амгы буржуаз «шын шидилге» болза, буржуаз суду Ленинниң тодаргайлашкынын көскү барымдаасы болуп турар. Амгы «демократтык» АКШ-та, Англияда болгаш капитализмниң өскө-даа чурттарында «шын шидилге» монополияларын болгаш трестерин сонургалына бараан болуп турар болгаш ажылчы чоннарын базарынын болгаш дарлаарынын чеспө, расаларынын өжөннөштеринин чеспө болуп турар.

Хаан судунуң дүжүмөттеринин бодунун чааанга бердигениниң дугайын болгаш он аңгы талазы-биле шынырын, «кайда суд-ла болду, ында шын чүве чок», «куштүгүр-биле хүрөшпө, байлар-биле чаргылаша» дээш ышкаш болгаш ынчаардагы улустарын өскө-даа үлөргө чугаалагы тодаргай көргүзүп турар. «Бурганчы бедик, хаанын ыраагын. Шыны тыпас-дыр бис» — деп улуг чогаалчы Некрасовтун «Руське кым эки чурттаарлыг» деп шүдүгелдинде Савелийниң сестери ол-дур.

Чүгө Октябрын социалистик Улуг революцияны эрги күрүнө машиназын, ажылчы чоннарын базарынын болгаш дарлаарынын машиназын шудуток кылгаш, күрүнени чаа элдик хевир — совет күрүнени тургускан. Ол ышкаш капитализмниң болгаш помещиктерин сонургалын камгалал турган хаанын эрги суду үндөининден чок кылдыган болгаш аштытыган.

«Бис эрги суду ескертпейн, ону шуут сый шаапканымыс дугайында алгыржып тургайлар-даа. Оон-биле улустун өзүлүг судунга орукту аштаан бис» — деп В. И. Ленин чугаалаан.

Эрги, улустун дайыны болгаш көөр хөңү чөгү, сатыныкчы судун орнунга чаа, совет шыны суд, бодунуң составынын-даа, тургузуунуң-даа талазы-биле өзүлүг улусчу судту тургускан. Чаа суд социалистик революциянын чаалап алышкынын камгалалында турупкан болгаш хостуг социалистик күрүнөгө чаа харылзааларын хөгжүлдөш болгаш быжыглангышкынын дээш демиселге улустарын күчүлүг чеспө болуп дораан хуула берген. «Чаа эрге-чагырга, чаа хоойлуну, революсчу корум-чурум болур чаа корум-чуруму тургузар» — деп И. В. Сталин бижээн.

Совет хоойлурлардан көстүп турар улустарың тура сорун күүсептишкан совет суд болза, бистин

чуртувустун коммунизмни оруу-биле тилелгелиг базымга шаяпк болурун оралдажып турар социализмниң дайыннарынга өлүмүг согуушкуну берип турар.

Бистин анык совет Тыва облазы-выстың байдалында улус судтары күрүнө күсели-биле халас амыдыраарын оралдашкан кижилерни шынгыс ажалал турар. Медресинде капитализмниң артыңчызы хевээр арткан, күрүнени, хөйүнү болгаш колхоз өңчүзүнүң самчыгдык оорларын, колхоз тургузуунун дайыннарын, хулиганнарын болгаш өскө-даа кем-буруу үүдгелер кижилерни суд ажалалыч хемчегелери-биле ниитилелден аңгылап турар.

Ындыг-даа болза, совет суд кем-буруулук кижилерни чүгө ажалал турар эвес. «Суд бодунуң бүгүлө ажыл чорудулгазы-биле СССР-ниң хамаатыларын Төрөөн чуртунга болгаш социализмни херээнге бердигениниң үзелинге, совет хоойлурларын ылап шын болгаш чайгылыш чок күүсөдириниң, социалистик өңчүкү мааннарын, күш ажылдык сагыла-чурумун сагырынын, күрүнө болгаш хөй ниити талазы-биле хүдээлгени ак-сеткилдиг күүсөдириниң социалистик ниити чуртталганын чурумнарын сагырынын үзелинге кижизидип турар» — деп СССР-ниң, эвилелешкен болгаш автономнуг республикаларын суд тургузуунуң дугайында Хоойлунуң 3 дугаар чүдүлө чугаалап турар.

Чаа культураны болгаш чаа амыдыралды ыжыглар дээш демиселге совет суд биче эвес рольдуг. «Судтун эки организастыг чоруу болгаш оон бедик авторитеттин чаа культураны болгаш чаа амыдыралды дыка быжыглар» — деп эш Молотов чугаалаан.

Оон-биле кады кижилерниң медресинде капитализмниң артыңчызын узуткаар талазы-биле совет суд берге болгаш чаагай сорулганы күүсөдип турар.

Бүгү Эвилелдин Коммунисттик (большевиктер) Партиязынын болгаш улуг Сталинниң бодунун хүнбүрү боттуг удуртулганын, социалистик демократизмни ачызында совет суд бодунуң мурнунда салдыган сорулгаларын чедишкенин күүсөдип турар.

Совет демократизмни көскү херечилерин бирээни болза, улус судтарынын ам болур сонгудалары. РСФСР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң 1951 чылдың октябрь 27-де чарлын өзүгээр улус судтарынын сонгудалары 1951 чылдың декабрь 16-да өскөрсөндө болур.

Чүгө совет ниитиледик бүгү хамаатылар күрүнени углап башкарына киржип турар. «Бис боттарымыс шиндер ужурулук бис, Судка болгаш чуртту башкарынага хамаатылар шуут киржи ужурулук» деп В. И. Ленин чугаалаан.

Совет судтун бүгү ажыл чорудулгазы болгаш организастыг тургузуу ол ленинчи айтышкына үндөйлөтүни тургустунган. Шиткекчилерни болгаш улус төлөзлери сонургуу-биле кады, бир эвес улустун идегели хандырбас кижилер турар болза, оларны дедир кыйгыртыр эргени улуска берген.

Сталинчы Конституция-биле ыжыглатынган, ылангыс шиткекчилерни сонгудалыгы, улус төлөзлери судка киржилгези, шиткекчилерни хамаарышпас чоруу болгаш оларны чүгө хоойлуга чагыртыры, судтун ажык чоруу болгаш демократизмниң принциби — совет судтун ажыл чорудулгазынын тургустунган үндөини.

Улус судтарынын ам болур сонгудалары политика талазы-биле чугула кампания болур. Олар коммунизмниң улуг тудугларынын калбарып турарынын үзүндө, колхозчу тараачынар көдөз ажыл-агый чылын чедишкенин дооскаш, келир чылда бедик дүжүттүң үндөинин салып турар үедө, бүгү совет кижилер делегейни чаагай сеткилдиг кижилери-биле кады тайбынын херээни камгалар дээш шиттирчел демисежип турар үедө болуп турар.

Бо сонгудаларда совет улус Ленин — Сталинниң партиязын, совет күрүнени болгаш улуг Сталинни долгандыр сырый катышканын база катип көргүзөр дугайында кандыг-даа чигинип турбас.

Улус судтарынын сонгудалары социалистик хоойлуну болгаш шычы корум-чуруму оон-даа артык быжыглар, ынчангаш Совет күрүнениң мөгө күжүн быжыгларынга дузалаар.

Танды районунуң Балгазында машина-мал ажылынын станциязынын дарганы Я. А. Чернышев октябрь мурнунуң социалистик чарыжына мурнакчы киришкен. Ол ажаап алышкын үзүндө нормазын 300 хуу чедир күүсөдип турган.

Чуруу: А. Ермолаевти.

КОЛХОЗ ТУДУУ

Колхоз сууру өзүп турар

Чаа-Хөл районунуң Кызыл-Дар сумузунда Ак-Хем деп черге «Ак-Хем» МЧАЭ элээн үр туруп келзе-даа, тудуг сууру сайзыравайн турган. Бо чазын ол МЧАЭ-ге үндөйлөш, Шверник аттыг колхозту тургускан. Чаа колхозтун колхозчулары социалистик чарышка киргеш, Тыва областың ажылчы чонунуң эш Сталинга чурткан чагаазында алган хүдээлгелерин күүсөдир дээш шаяпкын ажылдааны-биле чүгө 6 айларын иштинде элээн бажынар тутунган.

Тудуг бригадир эш Дадарыкпайын удуртулганы-биле Ызаңчылар У. Даржаа, Санчат, Арамсай, Дамбы, Дартан-оол болгаш өскө-даа ажал нормазын 130—240 хуу күүсөдип турарлар. Тудугда колхозчу херээженер эрес ажылдап турар. Оларны иштинде 55 харлыг Часкым кадай тайгандан 40 кубометр ыяшты айт-биле сөөртүп экигелген, ам-даа 30 кубометр ыяшты сөөртүп деп хүдээлгелер алган. Херээженер Дарыйбан, Нанзалбаа, Херел, Сендемаа олар ажал нормазын 125 хуу чедир күүсөдип турарлар.

Тудугчуларның шевер холдарынын ажылынын түнели чүү болганын диде, бо чайын 5 чаа чуртталга бажынары, ийи аал ништи чурттаар башкылар бажыны, 80 инек болгаш 50 айт кирер 2 кажаа доозулган. Ам 4 бажынын ыжын сөөртүп беткеп алган.

Колхоз күрүнөдөн эгитинмес чээли кылдыр 15 муң рубльди алгаш, Чадаанадан чагыс-аай хевирдиг 7 бажынын салып ап, ам сөөртүп эгелээр деп турар. Оон ылай узун хуусаалыг чээли кылдыр 30 муң рубльди алган.

Чоокта чаа колхоз баштар черин хуралдында чагыс-аай хевирдиг бажынарын эң мурнакчы колхозчулар К. Даржаа, Дамбы, Дартан-оол, Шойдан болгаш өскөлөргө берген. Чаа бажынын ап тура эш Даржаанын чугаалааны болза: «Большевик партияга, совет чазакка, улуг Сталинга өөрүп четирдим. Хөй урурларгы кижии мен, аас-кежиктиг болдум. Чуртталгам иштинде мындыг делгем, чырык бажынга бо хүндөн эгелээш чурттаарым ол дур» — дээш.

Оон соонда колхозтун тудуг ажылы хайнышкынын апарган. Колхоз төвүндө тудугчуларын холу дыназан, тайгага 10 ажык тергелиг айт үнгөн.

К. ОНГА.

Тудуг ажылы эки

Эрзин районунуң Эрзин сумузунда «Сталинчы орук» көдөз ажыл-агый артели бо чылын 19 сентябрь чуртталга бажынарын тудуун кылдыр деп планнаа болза, ноябрь айга чедир 16 бажынын дооскаш, колхозчуларын олурткан, оон иштинде 6 бажынын кырызын дооскан, өскөлөри база кырышалып турар. Ам артан 3 бажынын тудуун удавас доозар деп турар.

Бо чылын 4 санын мал кажаалары тудар дээш болза, чыгыс малга 1, инек малга 2, шээр малга 4, шупту 7 кажааны тудуп дооскан.

Мурнунда ыяш чок куруг ховуга чурттап чораян херээженер Норзун, Дармажап, Лопсан олар тудуг ажылында илдепкейлиг кирип, хүн нормазын 107 хуу чедир күүсөдип турарлар.

О. ТӨГҮЙ-ООЛ.

1951 чылдың ноябрь 6-да Москва Советиниң байырлыг хуралына Л. П. Бериянын илеткелин даштыкыда канчаар көрүп турары

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ПОЛЬША

ПРАГА. Октябрын социалистик Улуг революциянын 34 чыл оюнун дугайында эш Л. П. Бериянын илеткелинче чехословак солуннар улуг кичээнгени салып турар.

Эш Л. П. Бериянын илеткелин парлаан «Руде право» солун ноябрь 8-те «ССРЭ-ниң тилетирбес күжү» деп аттыг мурнуку чүдүлүгө мынча деп бижээн:

Делегейнин тайбынга ынакшылдык бүгү улустары-биле кады тайбынын лагериниң медресинде демиселчилер болуп турар Чехословакиянын ажылчы чоннары болза, Октябрь революциянын бүгү-делегей төөгүлүг тилелгелеринин 34 чыл оюн таварыштыр Л. П. Бериянын илеткелин байырлады-биле болгаш чоргаларды-биле байырлап турарлар. Эш Бериянын илеткелин — тайбынын бузулбас шивээзи — Совет Эвилелиниң үзүктөл чокка өзүп турар күчү-шыдалынын чаа бадыткалы, социалистик күрүнениң чайгылыш чок тайбын политиказынын чаа көргүзүү болган.

Тайбыны камгалал ап болур, тайбынга, боттарынын төрөөн чуртунга, боттарынын улузунга, боттарынын өг-бүдөзүгө, уругларына, ынакшып турар болгаш тайбыны камгалал алары дээш демисежип турар чүсчүс миллион кижилерге сорук кырыкчы улуг үлөргө-чижек болур дээрзиниң чаа быжыг бүзүрели-биле ол илеткел бисти күштөлдүрүп турар.

Алдарлыг ВКП(б) биле Сталинниң гениинге удуртурган совет улустун тергин улуг чедишкенине бистин улусузувустун тайбын тургузукчу күш-ажылынга бүзүрелди немер берип турар деп солун оон ылай бижип турар. Ынчангаш бистин коммунисттик партияга болгаш эш Готвальдиге удуртурган бистер хостакчымыс болгаш эң эки өңчүсү — Совет Эвилелинге улам чоокшудулаалык. Совет кижилериниң үлөргө-биле бистер, тайбын дээш бүгү-делегей демиселнин херээнге чехословак улустун чугула салышыкыны — социалистик тургузуушкуну боттандырынага күштеривини улам хөйүнү салышынар. Совет Эвилели-биле кезээде кады болуулар!

Хосталгага, амыдыралга болгаш чогадыкчы күш-ажылга ынак кижилер тайбынын камгалал алары дээш демисежип турарлар. Октябрын тилелгелиг революциянын 34 чыл оюн таварыштыр эш Л. П. Бериянын илеткелин канчаар-даа аажок улуг өөрүшкүлө-биле уткааннар деп Л. П. Бериянын илеткелин дугайында мурнуку чүдүлүгө «Млада фронта» солун демдеглээн.

Совет Эвилелинде коммунизм тургузукчуларын тайбын тургузукчу күш-ажылынын улуг чедишкенине күрүзүп турар саннарын болгаш а фактыларын Л. П. Бериянын илеткелинден алгаш солун мынча деп бижээн:

Коммунизмниң эжинде туруп турар күчү-шыдалыг Совет Эвилелиниң бистин шыныг эвилеличывис болуп турары биске кандыг кончуг аас-кежик!

Совет Эвилелиниң биске айтып берген орунда кайгамчыктыг перспективалар, аас-кежиктиг чаагай келир үе туруп турар. Ынчангаш чехословак анык оолдар, кыстар бистер, бүгү улус-биле кады база катип мынчаар даңгыраглар бис: Совет Эвилели-биле бистин эвилеличывис карак огу-дег камгалаалынар. Совет Эвилели-биле кезээде кады болуулар!

Эш Л. П. Бериянын илеткелин дугайында мурнуку чүдүлүгө «Праге» солун мындыг өстөр-биле түнөп турар: «Октябрын социалистик Улуг революциянын тилелгелери — ынакшыг холдары».

«Лидове новины», «Обрана лиду», «Лидове демокрацие», «Земелдеске новины» болгаш «Свободне слово» солуннар эш Л. П. Бериянын илеткелин ноябрь 8-те парлааннар.

«Лидове Новины» солун Л. П. Бериянын илеткелин мындыг улуг эге-биле парлаан: «Октябрын социалистик Улуг революциянын 34 чыл оюнда Совет Эвилели коммунизмге бурунгаарлаарынын орунга чаа улуг базымны кылган».

Эш Л. П. Бериянын илеткелин «Обрана лиду» солунга мындыг эге-биле бижитинген: «Коммунизмниң эңис тилелгезинче совет улустун тилелгелиг шимчээшкенин делегейде кандыг-даа күш доктаадып шыдавас».

«Лидове демокрацие» солун эш Л. П. Бериянын илеткелин мындыг эге-биле парлаан: «Бүгү делегейге тайбынын болгаш демократиянын тилелгези дээш».

ВАРШАВА. Октябрын социалистик Улуг революциянын 34 чыл оюн таварыштыр 1951 чылдың ноябрь 6-да Москва Советиниң байырлыг хуралына Л. П. Бериянын илеткелин польша солуннар делгеренгей кылдыр тайылбырлап турарлар.

Октябрын социалистик Улуг революциянын 34 чыл оюн таварыштыр эш Л. П. Бериянын илеткелинде өстөривинден тилетирбес күш илгерейлетинип турар деп «Трибуна людю» солун мурнуку чүдүлүгө бижээн. Ол өстөрүн тайбын күзөп турар чер бөмбүрээнин бүгү кижилери өөрүшкүлөдүг уткааннар. Кижии төрөлгөтенин дайыннарына ол өстөр дээрге дайын кысыкчыларын боданыр кылдыр албадып турар сагындырыг болур. Л. П. Бериянын илеткелин совет тургузугуна канчаар-даа болуп көрбөз амыдыралчы чоруунуң дугайын, совет улустун төөгүдө чижек чок улуг чедишкенин дугайын херечилеп турар.

ССРЭ-ниң улус ажыл-агыйынын илеткелге кирген шыларангай көргүзүлгени өөрүшкүлө-биле номчан бис деп солун бижип турар. Эң дидим күзөлдери боттандырып турар коммунизмниң сталинчы тудугларынын планнары бо хүн СССР-де боттут чүү болу берген болгаш совет кижилерниң чогадыкчы күш-ажылы-биле чедишкенин күүсөттинип турар.

Советтерниң улуг чуртунуң карак чеспө делгемнери аас-кежик база шыдалгыр амыдырал дээш тайбын тургузукчу күш-ажыл-биле шыва алдынгылаан, ону коммунизм тургузукчуларынын улуг чону дарганнап турар. Ынчангаш тайбынче күзөл-сорук совет улуста канчаар-даа аажок улуг дээрзи тодаргай. Сталинчы беш чылдарга, коммунизмниң сталинчы тудугларына, кижии дугайында сталинчы сагыш салышкынага тайбынын болгаш бүгү-делегейнин айтыл чок чоруун камгалалынын өзүлүг политиказы — сталинчы даштыкы политика тааржып турар.

Ийи системаларын тайбын жока турары болдунар болгаш Ленин биле Сталинниң үргүлчү айтып чораян ол принцип Совет Эвилели-биле капиталистик күрүнелерин аразына политиктиг керээлери чарарына болгаш экономиктиг кады-ажылдыжылганы хөгжүдериңе боттү үндөинерин берип турар деп эш Берия база катип демдеглээн.

Тайбын күзөп турар чүс-чүс миллион кижилер-биле кады польша кижии бурузу тайбынын лагеринин чөлөгенин — совет улустун улуг чедишкенин дугайында эш Бериянын кайгамчыктыг өстөрүн ханы өөрүшкүлө-биле уткаан. Эш Бериянын илеткелинде кирген фактылар болза, Совет Эвилелиниң үлөргө-биле бистин улусузувустун соксаал чокка бар чорууру орукту, бистин төрөөн чуртувусту быжындаарынын, аас-кежиктиг болгаш шыдалгыр амыдыралды оруун, тилелгелиг Октябрын улустарга айтып берген ол оруун эң чөптүг орук кылдыр база катип тодаргайлап көргүзүп турар. Тайбынын шыныг херээниг тилелгелеринге бистин чурективисти бүзүрөтүрүп турар, эш Бериянын өстөрү социализм дээш демиселге чаа күштерин немер берип, олче кызымак болгаш эрес күш-ажылды улам-на мобилизастап турар.

БОЛГАРИЯ

СОФИЯ. 1951 чылдың ноябрь 6-да Москва Советиниң байырлыг хуралына Л. П. Бериянын илеткелин шуптузун бүгү болгар солуннар ноябрь 7-де улуг эгелер-биле парлааннар.

Л. П. Бериянын илеткелиниң тайылбырын ноябрь 8-те София радиозунга ийи удаа дамчыткан.

СОФИЯ. Октябрын социалистик Улуг революциянын 34 чыл оюнун дугайында Москва Советиниң байырлыг хуралына Л. П. Бериянын илеткелин ноябрь 8-те бүгү болгар парлаалга тодаргайы-биле тайылбырлаан.

«Октябрын херээ тилетирбес» деп эгелди мурнуку чүдүлүгө «Работническо дело» солун мынча деп бижээн: Бо улуг хүнүн мурнуку чарында бүгү чер бөмбүрээнде күш-ажылчы болгаш депшилетил кижилер Москванын үнүн хайныкшылдыг кичээтэй-биле дынааннар. 1917 чылдың октябрьде эгелээш бистин амгы бо хүннеривиске чедир Совет Эвилели бүгү чурттар-биле болгаш улустар-биле тайбын

чурттаарын күзөп келген болгаш ирессия дугайында бодап Совет Эвилелинге канчаар-даа эптешпес дээрин бүзүрелди-биле көргүзүп турар. Атомнуг чеспекти хоругдуар дугайында, боо-чеспектиг өскө бүгү хевирлерин кызырарынын дугайында, шериглерин санын эвээжедир дугайында ниитизива совет чазактан үнүп турар.

Совет Эвилелинге болгаш улус демократиязынга удурландырган дайынның америк-англи кысыкчыларының эжелекчи империалистик политиказын көргүсүшкөөн, солун мынча деп бижээн: Москванын далаш чок болгаш бүзүрелди үнү империалистик дүгүлдөкчилер доктаадып шыдавастар. Тайбынын лагерин дайын лагеринден хөй катип күштүг, ынчангаш, тайбын чөптүг сорулганың чагыс эви-биле сырый катышкан, тайбын ынчангаш бүгү тыпты берип болур иштики чөрүлдөөлөрдөн хостуг болуп турар болгаш оон күштери хүнүн-не өзүл, быжыгып турар деп Л. П. Берия чугаалаан.

Чуртун ажылчы чоннары Улуг Октябрыг алдар болдурган улуг хемчээлдиг чыскаалга тайбын дээш демиселди улам-на эрестиг чорудар дээш быжыг шиттирелин, дайын кысыкчыларынын нүгүлдөкчи пропагандазын сойгаландыр илередир болгаш Совет Эвилелиниң ак-сеткилдиг дузаламчы-биле улам-на улуг куженишкенин-биле бодунуң чуртунга социализмни тургузар дээш быжыг шиттирелин база катип көргүскөнө деп «Работническо дело» солун бижээн.

Совет улус бодунуң байырлыг коммунизм тургузуушкунунда улуг чедишкенин-биле уткаан деп «Отчествен фронт» солун бижээн. Москва Советиниң байырлыг хуралына Л. П. Бериянын илеткелин чедишкенин түнелин үндүргөн. Ол чедишкенин болза, кижии төрөлгөтенин мурнунга совет кижилерин күш-ажылчы маадырлыг чоруктарын, совет экономиканың болгаш культураның улуг хемчээлдиг көдүрүшкүнүн ажыдып берген.

АЛЬБАНИЯ

ТИРАНА. Октябрын социалистик Улуг революциянын 34 чыл болган оюнун дугайында Москва Советиниң байырлыг хуралына Л. П. Бериянын илеткелин бүгү албан солуннар шуптузун парлааннар.

ФИНЛЯДИЯ

ХЕЛЬСИНКИ. Ноябрь 8-те «Тюжкансан саномат» солун «Совет Эвилели мурнунда ол хире ындыг күштүг, ындыг чагыс-аай болгаш бодунуң күжүн ол хире медресеп билдир болуп турбаан» деп эге-биле Л. П. Бериянын илеткелиниң тайылбырын парлаан.

«Хүнүн-не чаа чедишкенин чеди алдынын турар» деп эге-биле «Тюжкансан саномат» болгаш «Вапаа сана» солуннар Октябрын социалистик Улуг революциянын 34 чыл оюнга холбаштырган Л. П. Бериянын илеткелиниң баштайгы кезээни ноябрь 8-те парлааннар.

ФРАНЦИЯ

ПАРИЖ. Октябрын социалистик Улуг революциянын 34 чыл болган оюнга таварыштыр болган байырлыг хуралга Л. П. Бериянын илеткелиниң дугайында дынадыгына Парижтиң бүгү солуннары парлааннар.

«Юманите» солун «Совет Эвилели канчаарындан-даа артык күчү-шыдалды апарган болгаш тайбынын деткириңге бүгү күштерин улам салып турар» деп эге-биле Л. П. Бериянын илеткелин бирги арынга допчулап парлаан.

«Либерасюн» солун Л. П. Бериянын портретин бирги арынга үндүргөн болгаш ноябрь 6-да Москва Советиниң байырлыг хуралына кылган оон илеткелин допчулап парлаан. Бүгү капиталистик чурттар-биле бот-бодунга халдашканын дугайында пактыларын чарынага СССР белек болуп турар дээрзиниң дугайында Л. П. Бериянын медресин солун онзалар демдеглээн.

ИТАЛИЯ

РИМ. «Унита», «Аванти» болгаш «Паззе» солуннар Улуг Октябрын 34 чыл болган оюнга холбаштырган Москва Советиниң байырлыг хуралына Л. П. Бериянын илеткелин допчулап парлааннар.

УРЕЗИН УРУУШКУНУ

Улуг-Хем районунуң Киров аттыг болгаш Калинин аттыг колхозтары келир чылдың бедик дүжүдүн амыр дээш үрезин уруушкунун эки чорудуп турар.

Калинин аттыг колхоз тараа культуларын эки шынарыг 453 центнер үрезини уруп алган. Ол болза, колхозтун бодап алган пла-

нынга удур 140,9 хуу болур. Киров аттыг колхоз тараа культуларын эки шынарыг 2200 центнер үрезин уруп алган. Ол болза келир чылдың тарылгазын хандырып шыдаар.

Ам ол үрезинерин арылаашкынын организастаары чугула.

В. ТАРЖА.

